



**Fælles tværgående strategiske
handlinger**

Idekatalog

Projekt Internationalisering af uddannelse

Idekatalog

Projekt Internationalisering af uddannelse

Handlingsansvarlig: Simon Møberg Torp

Projektleder: Hjørdis Albrektsen

Projektmedarbejdere: Sabrina Bækkelund Larsen, Simone Staal Jacobsen

November, 2015

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	2
2. IDEER.....	3
2.1. Mobilitetsvindue.....	3
2.1.1. Internationaliseringsvenligt fagudbud og struktur.....	3
2.1.2. Bedre forudsætninger for mobilitet	4
2.2. Internationalisation at Home	4
2.2.1. Internationalisering af fagudbud/ECTS	4
2.2.2. Internationalisering af undervisningen	5
2.2.3. Internationalt samarbejde i DK	5
2.2.4. Underviseres rolle i internationalisering	6
3. EKSEMPLER FRA STUDIEORDNINGER	7
3.1 Mobilitetsvindue.....	7
3.1.1. Det Humanistiske Fakultet	7
3.1.2. Det Naturvidenskabelige Fakultet.....	9
3.1.3. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	10
3.1.4. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	12
3.1.5. Det Tekniske Fakultet	14
3.2 Internationalisation at Home	15
3.2.1. Det Humanistiske Fakultet	15
3.2.2. Det Naturvidenskabelige Fakultet	16
3.2.3. Det Tekniske Fakultet	17
4. EKSEMPLER FRA HJEMMESIDEN.....	18
4.1 Mobilitetsvindue.....	18
4.1.1. Det Humanistiske Fakultet	18
4.1.2. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	19
4.1.3. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	19
4.1.4. Det Tekniske Fakultet	20
4.2 Internationalisation at Home	21
4.2.1. Det Naturvidenskabelige Fakultet.....	21
4.2.2. Det Tekniske Fakultet	21

1. INDLEDNING

Dette idekatalog er udarbejdet af projekt *Internationalisering af uddannelse* med henblik på at give studienævnene inspiration i arbejdet med udformning af mobilitetsvindue og 'Internationalisation at Home' i studieordningerne, samt præsentere ideer til, hvordan der kan skabes bedre forudsætninger for mobilitet.

Ideerne er blandt andet indhentet fra gruppearbejdet på Rektors studieledermøde d. 7. oktober 2015, men også ideer fra Notatet af 28.april 2015 med anbefalinger fra Arbejdsgruppen vedr. internationalisering af SDU's uddannelser, studiemiljø og studerende samt fra den løbende kontakt med studieledere på decentrale studieledermøder indgår.

Udover ideer i stikordsform er medtaget eksempler på bestemmelser og formuleringer vedr. internationalisering i studieordninger og på hjemmesider fra alle fakulteter som kan tjene som inspiration.

Idekataloget er et dynamisk dokument, som er lagt ud på en SHARE POINT-side:

<https://dok.sdu.dk/sites/idekatalog>, som alle studienævnsmember har adgang til, ligesom det på siden er muligt at kommentere og komme med nye forslag, så siden kan bruges som inspirationskilde og til videndeling.

Indkomne forslag på siden vil løbende blive indskrevet i Idekataloget, der således ikke får sin endelige form, før arbejdet med studieordningerne er fuldført.

2. IDEER

2.1. Mobilitetsvindue

2.1.1. Internationaliseringsvenligt fagudbud og struktur

- Fleksible valgfag og eksamensformer, så det er muligt at finde 30 ECTS, der kan meriteres på et semester i udlandet
- Summer Schools i udlandet kan give mere fleksible muligheder
- Brede obligatoriske fag, som kan meriteres i udlandet
- Digitaliserede kurser på SDU, som kan tages, samtidig med et studie- eller praktikophold i udlandet
- På forhånd godkendte fagpakker a 30 ECTS på udenlandske universiteter
- Placering af indtil 30 ECTS valgfag i samme semester

Bacheloruddannelsen i Amerikanske studier (studieordningen)

§ 16. Udlandsophold

For at styrke sprogkunderskaber og kendskab til andre akademiske miljøer end det danske kan den studerende i **4. semester** af bacheloruddannelsen studere ved universiteter i udlandet. Man kan således vælge at tage på et halvt års udveksling på et udenlandsk universitet, hvor der følges fagelementer (herunder valgfag) til en samlet vægt af 30 ECTS.

Bacheloruddannelsen I Designkultur (studieordningen)

§ 23. Projektorienteret forløb

Det er muligt at erstatte et eller to valgfag med et projektorienteret forløb. Det projektorienterede forløb skal afvikles på 5. semester. Et projektorienteret forløb kan erstatte ét valgfag og udgøre 10 ECTS, eller det kan erstatte 2 valgfag og udgøre 20 ECTS.

Cand.merc.int (Flensborg/Sønderborg) (studieordningen)

§ 16. Fjernundervisning

Fjernundervisning er undervisning via elektronisk opkobling. Den studerende arbejder selvstændigt med udleveret undervisningsmateriale og kommunikerer med underviser og medstuderende via et PC-baseret konferencesystem. I undervisningsforløbet indgår desuden et antal samværs-dage med forelæsninger og holdundervisning. Studienævnet kan beslutte, at et eller flere fag udbydes helt eller delvis som fjernundervisning.

2.1.2. Bedre forudsætninger for mobilitet

- Flere samarbejdsaftaler og flere pladser pr. aftale
 - Flere praktikaftaler i udlandet
 - Mulighed for at skrive bachelorprojekt/speciale i udlandet
 - Udbygning af samarbejdet med gode universiteter i udvalgte vækstlande: Gøre brug af innovationsattachéerne på innovationscentrene – f.eks. i Brasilien, Kina, Indien og Sydkorea
 - Medlemskab af attraktive universitetsnetværk
-

Kandidatuddannelsen i biokemi og molekylær biologi (studieordningen)

§ 8 Internationalisering

stk. 2 På kandidatuddannelsen vil undervisningen foregå på både dansk og engelsk, ligesom der i udstrakt grad anvendes engelsksproget litteratur.

stk. 3 Alle kandidatkurser afvikles på engelsk, hvis der er mindst én international studerende, der følger kurset.

2.2. Internationalisation at Home

2.2.1. Internationalisering af fagudbud/ECTS

- Samarbejde om engelsk-/ fremmedsprogsudbud mellem beslægtede uddannelser
 - Internationalt perspektiv på fagudbud/fagindhold/undervisning (komparativt, udlandets syn på det studerede emne, anvendelse af det studerede emne i international sammenhæng)
 - Obligatoriske internationale curricula
 - Indlægning af ECTS-givende internationale konferencer/workshops i studieordninger for visse fag
-

2.2.2. Internationalisering af undervisningen

- Interkulturel undervisning (udenlandske og danske studerende blandes ved gruppearbejde)
- Stimulering af samarbejde mellem danske og internationale studerende om opgaver mv.
- Undervisning sammen med internationale studerende
- Undervisning på fremmedsprog
- Opmærksomhed på de internationale studerendes opfattelse af emne og samarbejdsformer
- Studiegrupper med deltagelse af danske og udenlandske studerende
- Fælles undervisning og projekter med udenlandske studerende på SDU (eller via web)
- International uge med undervisning ved udenlandske forskere mv.

Studieordning for de teknisk-videnskabelige bacheloruddannelser (Studieordningen)

Indhold og kompetencer

Uddannelserne skal modne de studerende til at kunne løse opgaver i en international kontekst. De studerende færdes gennem hele studiet i et miljø med internationale undervisere og forskere, internationale medstuderende og i løbet af studiet vil de studerende også skulle indgå i projektgrupper på tværs af sproglige og kulturelle forskelle.

Medicinalkemi (kandidat) (www.sdu.dk)

Internationalisering:

På studiets andet semester har du mulighed for at studere et halvt år på et udenlandsk universitet eller lave et projekt i en dansk eller udenlandsk erhvervs-virksomhed.

2.2.3. Internationalt samarbejde i DK

- Praktik og studiejobs i international virksomhed/organisation i DK
- Internationale cases i samarbejde med international virksomhed/organisation i DK
- Bachelorprojekt/speciale i samarbejde med international virksomhed/organisation i DK

2.2.4. Underviseres rolle i internationalisering

- Udnyttelse af forskerforbindelser i udlandet til at skabe samarbejde mellem studerende på en dansk og en udenlandsk institution f.eks. om projekter
- Flere internationale forskere, undervisere og TAP
- Flere gæsteundervisere (evt. gæsteprofessor-ordninger/udveksling af VIP)
- Facilitere inddragelsen af internationale elementer (gæsteforskere, indbyrdes kommunikation mellem undervisere vedr. deling af deres internationale kontakter, brobygning mellem internationale forskerrelationer og undervisning/studerende)

Medicinalkemi (kandidat) (www.sdu.dk)

Internationalisering:

Under specialet, som du skriver på kandidatuddannelsens andet år, får du mulighed for at bidrage til at udvikle ny viden og måske udvikle nye medicinalstoffer. Som udgangspunkt vil én eller flere af instituttets forskere vejlede dig under specialet. Men du har også mulighed for at lave specialet i samarbejde med forskere udefra.

3. EKSEMPLER FRA STUDIEORDNINGER

Her er medtaget uddrag af forskellige studieordninger, der er relevante for internationaliseringen af uddannelser.

3.1 Mobilitetsvindue

3.1.1. Det Humanistiske Fakultet

Bachelor i International Virksomhedskommunikation (Slagelse)

§ 26. Internationalisering – udlandsophold

For at styrke sprogkundskaber og kendskab til andre akademiske miljøer end det danske kan den studerende på 5. semester af bacheloruddannelsen studere ved universiteter i udlandet. Man kan således vælge at tage på et halvt års udveksling på et udenlandsk universitet, hvor der følges fagelementer (herunder valgfag) til en samlet vægt af 30 ECTS.

Den studerende skal aftale et studieprogram med en faglærer/vejleder ved SDU. Dette studieprogram skal omfatte relevante fag svarende til 10-12 ugentlige undervisningstimer, og de aftalte fag skal bestås, for at det samlede studieophold anses for at være bestået.

For BA-uddannelsen i International Virksomhedskommunikation med kommunikation eller International marketing som profilfagpakke betyder det, at den studerende får merit for et antal fag, der er obligatoriske på 5. semester, herunder et antal valgfag samt for relevante fag på 5. semester.

§ 63. Valgfag

Valgfag kan principielt tages ved en hvilken som helst højere læreanstalt i Danmark eller udlandet, når blot indholdet er af relevans for International Virksomhedskommunikation. Hvis en studerende ønsker at tage et valgfag ved en anden højere læreanstalt eller et andet studienævn under det humanistiske fakultet, skal vedkommende henvende sig til studienævnet for International Virksomhedskommunikation og sikre sig, at valgfaget kan godkendes.

Kandidatuddannelsen i Mellemøststudier

c. Content of the academic discipline

The third semester of the course includes work placement of 4-6 months (full time, the equivalent of appr. 37 hours weekly). It is recommended that the work placement takes place in a company, an organisation or a political or administrative unit in the Middle East such as UNHCR, Danish representative bodies in the region, local ministries, NGO's, the media or educational institutions.

The Master's Programme in Business, Language and Culture, Cand.negot.

For their electives students can choose:

.....

D. Traineeships

...

General requirements for credit transfer based on a traineeship abroad are,

- That the work undertaken has relevance for the overall aims of the course.
- That the proportion of the work corresponds to 20 ECTS (560 work hours)
- That the extent and content of the period of work experience are documented in the form of statements from the employer and of examples of completed tasks.
- That the student has completed a home assignment (for further details, see below).

Bacheloruddannelsen i Designkultur

§ 22. Udlandsophold

For at styrke sprogkundskaber og kendskab til andre akademiske miljøer end det danske kan den studerende i **5. semester** af bacheloruddannelsen studere ved universiteter i udlandet. Man kan således vælge at tage på et halvt års udveksling på et udenlandsk universitet, hvor der følges fagelementer (herunder valgfag) til en samlet vægt af 30 ECTS.

§ 23. Projektorienteret forløb

Det er muligt at erstatte et eller to valgfag med et projektorienteret forløb. Det projektorienterede forløb skal afvikles på 5. semester. Et projektorienteret forløb kan erstatte ét valgfag og udgøre 10 ECTS, eller det kan erstatte 2 valgfag og udgøre 20 ECTS.

Kandidatuddannelsen i International Virksomhedskommunikation

§ 21. Udlandsophold

For at styrke sprogkundskaber og kendskab til andre akademiske miljøer end det danske kan den studerende i **3. semester** af kandidatuddannelsen studere ved universiteter i udlandet. Man kan således vælge at tage på et halvt års udveksling på et udenlandsk universitet, hvor der følges fagelementer (herunder valgfag) til en samlet vægt af 30 ECTS.

Bacheloruddannelsen i Amerikanske studier

§ 16. Udlandsophold

For at styrke sprogkundskaber og kendskab til andre akademiske miljøer end det danske kan den studerende i **4. semester** af bacheloruddannelsen studere ved universiteter i udlandet. Man kan således vælge at tage på et halvt års udveksling på et udenlandsk universitet, hvor der følges fagelementer (herunder valgfag) til en samlet vægt af 30 ECTS.

Negot. - engelsk, spansk eller tysk

§ 24. Studieophold i udlandet

Generelt

Det er muligt at få merit for eksamener taget på et dansk eller et udenlandsk universitet.

Proceduren for studienævnets forhåndsgodkendelse af merit er den samme, hvad enten det drejer sig om studier i udlandet eller om studier ved et dansk universitet

Meritoverførsel på grundlag af studier i Danmark eller i udlandet kan gives for alle fag med undtagelse af Skriftlig kommunikation/Skriftlig sprogfærdighed 1 og 2 og Forhandlingsteori og -træning, som normalt ikke vil kunne meritoverføres.

For at der kan gives meritoverførsel, skal den aflagte prøve have et fagligt niveau og omfang, der mindst er på højde med studieordningens krav. Meritoverførsel kan ikke gives på grundlag af kurser/uddannelsesdele på ikke-universitært niveau.

Cand.ling.merc. i kommunikationsdesign (kandidat)

a. Udlandsophold

Studerende på uddannelsen kan vælge at integrere et udlandsophold i uddannelsen.

Udlandsopholdet kan foregå på en videregående uddannelsesinstitution, hvor den studerende vælger valgfag i et omfang på 30 ECTS. Ligeledes har den studerende mulighed for at tage til udlandet i et projektorienteret forløb. Der kan godkendes et eller flere forløb på op til i alt 20 ECTS.

Cand.merc.int. (Flensborg/Sønderborg)

§ 22. Projektorienteret forløb

Der er mulighed for at få merit for følgende fag på baggrund af et projektorienteret forløb: valgfag (5 ECTS eller 10 ECTS).

Der gives ikke merit for projektorienteret forløb i et andet omfang end 5 ECTS eller 10 ECTS.

Varigheden af det projektorienterede forløb skal ved 5 ECTS være på min. 4 ugers fuldtidsophold (dvs. 37 ugentlige timer). For et praktikophold til 10 ECTS skal forløbet være på min. 8 ugers fuldtidsophold.

3.1.2. Det Naturvidenskabelige Fakultet

Generel studieordning for bachelor- og kandidatuddannelser

§ 8 Internationalisering

stk. 4 *Bacheloruddannelsen kan inden for den normerede studietid indeholde et udlandsophold, der skal planlægges sammen med det faglige miljø og fakultetets internationale koordinator.*

Kandidatuddannelsen kan inden for den normerede studietid indeholde et udlandsophold i tilknytning til SDU's partneruniversiteter i udlandet.

stk. 7 *Studienævnet kan forhåndsgodkende, at uddannelseselementer fra en udenlandsk uddannelse indgår i den fagperspektiverende aktivitet på kandidatuddannelsen.*

stk. 8 Studienævnet kan forhåndsgodkende, at uddannelseselementer fra en udenlandsk uddannelse på samme niveau, træder i stedet for obligatoriske uddannelseselementer i bachelor- eller kandidatuddannelsen ved Syddansk Universitet.

stk. 9 Studienævnet kan forhåndsgodkende, at uddannelseselementer fra en udenlandsk uddannelse på samme niveau, indtræder som valgfri uddannelseselementer i bachelor- eller kandidatuddannelsen ved Syddansk Universitet.

3.1.3. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Bachelor of Science (BSc) in Market and Management Anthropology

The fifth semester is a compulsory semester abroad, split between coursework at a host institution and an anthropological field project supervised from SDU.

Cand.soc. i international sikkerhed og folkeret

4.3.4 Project-oriented work and study abroad

Cf. Section 22 of the University Programme Order

Under rules stipulated in the curriculum for each programme, the Master's Programme may – within the prescribed period of study – contain project-oriented studies, possibly associated with areas outside the university, in Denmark or abroad.

Cand.merc. (jur.)

2.2.1 Moduler, fagelementer og valgfag

Uddannelsen omfatter følgende:

- *Obligatorisk modul: Obligatorisk fag (10 ECTS)*
- *Valgfrit modul: Valgfag og valgfrie forløb (80 ECTS)*
- *Specialemodul: Kandidatafhandling/speciale (30 ECTS)*

Miljø og ressource management

Du har gode muligheder for at komme i praktik eller på studieophold i udlandet.

4.3.8 Projektorienterede forløb og udlandsophold

Jf. Uddannelsesbekendtgørelsens § 18

Universitetet kan fastsætte i studieordningen, at den enkelte bacheloruddannelse inden for den normerede studietid indeholder projektorienterede forløb, eventuelt i tilknytning til områder uden for universitetet i Danmark eller i udlandet.

Studienævnets udfyldende bestemmelser:

Udlands- eller projektorienteret forløb, gerne i samarbejde med virksomheder, kan gennemføres på uddannelsens 5. semester.

Statskundskab

4.3.8 Udenlandsophold

Det er muligt at tage på studieophold i udlandet som en del af bacheloruddannelsen. Fagelementer taget på et udenlandsk universitet skal forinden forhåndsgodkendes af Studienævn for Statskundskab (jf. regler om merit pkt. 6.1) og kan maksimalt erstatte 30 ECTS på bacheloruddannelsen.

Cand.merc. Brand Management and Marketing Communication

4.3.6 Study abroad

With reference to section 6.2 of this curriculum (transfer of credits)

Up to 30 ECTS may be in the form of a study stay at a university or another university institution abroad. The stay is usually done in the 3rd semester. Students who wish to go for a study abroad must put together a program for the stay. In general, the programme for study abroad must comprise courses that can naturally be a part of the profile in which the student is enrolled in the MSc programme in Economics and Business Administration. Further, the courses must not already be included as compulsory courses.

If specific profile courses are placed on the 3rd semester, or there are other requirements as regards the contents of the 3rd semester in the profile description, the programme must be in line with this. The programme must be approved by the Academic Study Board.

Cand.merc. Business Controlling

4.3.6 Udlandsophold

Med reference til afsnit 6.1 i denne studieordning (vedrørende regler om merit)

Op til 30 ECTS kan tages i form af et ophold på et universitet eller en anden universitetsinstitution i udlandet ("udlandsophold"). Opholdet foretages normalt på 3. semester. Studerende, der ønsker at gennemføre udlandsophold skal selv sammensætte et program for opholdet. Programmet skal som hovedregel indeholde fag, der naturligt kan indgå på cand.merc. profilen og som ikke allerede indgår i uddannelsen. Hvis der er placeret profilfag på 3. semester, eller hvis der på anden måde er krav til indhold på 3. semester i profilbeskrivelsen, skal programmet understøtte profilens fokusområde. Programmet skal forhåndsgodkendes i studienævnet.

4.3.7 Projektorienterede forløb

Jf. uddannelsesbekendtgørelsens § 22

Universitetet kan fastsætte i studieordningen, at den enkelte kandidatuddannelse inden for den normerede studietid indeholder projektorienterede forløb, eventuelt i tilknytning til områder uden for universitetet i Danmark eller i udlandet.

Studienævnets udfyldende bestemmelser:

Projektorienterede forløb i virksomheder eller organisationer kan indgå i profilens valgfagsudbud med op til 15 ECTS. Eventuelt projektorienteret forløb kan gennemføres på uddannelsens 2. eller 3. semester. Nærmere retningslinjer for dette offentliggøres i fagbeskrivelsen vedtaget i det relevante studienævn. Fagbeskrivelsen indeholder under "undervisningsform" en beskrivelse af krav til projektbeskrivelse, krav til indhold i og procedure for godkendelse af aftalen og tildeling af endelig merit.

Cand.merc. Strategic Entrepreneurship

4.2 Project-oriented studies and studying abroad

Project-oriented studies and studying abroad is recommended to take place in the 3rd semester of the programme. 3rd semester: The three options semester:

- *Internship in a company/institution (Denmark or abroad) and project work or*
- *Studies abroad (International partner university or another international university) or*
- *Studies at the University of Southern Denmark or another Danish University*

Cand.public. (Journalistik)

4.3.5 Projektorienterede forløb og udlandsophold

Jf. uddannelsesbekendtgørelsens § 22

Universitetet kan fastsætte i studieordningen, at den enkelte kandidatuddannelse inden for den normerede studietid indeholder projektorienterede forløb, eventuelt i tilknytning til områder uden for universitetet i Danmark eller i udlandet.

Studienævnets udfyldende bestemmelser:

Beskrivelse af projektorienterede forløb og/eller mulighed for udlandsophold. Projektorienterede forløb/praktik i udlandet kan indgå med op til maksimalt 10 ECTS-point valgfrit, såfremt et sådant forløb/fag udbydes som ECTS-bærende element af et studienævn under Humaniora og/eller Samfundsvidenskab.

3.1.4. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Folkesundhedsvidenskab (bachelor)

§ 5.1 Praktik

Det er obligatorisk at opnå 15 ECTS på 2. studieår, 4. kvartal ved praktikophold.

Praktikopholdet skal forhåndsgodkendes af Studienævn for Folkesundhedsvidenskab og foregå i henhold til retningslinjerne for meritgivende praktik, som kan findes på studiets hjemmeside [...] Praktik kan dog sammen med valgfagsperioden erstattes af et udlandsophold.

§ 5.2 Merit/forhåndsmerit og internationalisering

§ 5.2.8 Det anbefales at planlægge eventuelle udlandsophold på bacheloruddannelsens 2. studieår, 3. samt 4. kvartal, der består af en valgfagsperiode på 15 ECTS samt af praktikophold på 15 ECTS.

Klinisk Biomekanik (kiropraktor)

§ 5.2 Merit/forhåndsmerit og internationalisering

§ 5.2.1 Beståede uddannelseselementer fra samme uddannelse på samme niveau i Danmark træder i stedet for uddannelseselementer på denne uddannelse, jf. § 33 i Uddannelsesbekendtgørelsen.

§ 5.2.2 Relevante beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau kan træde i stedet for uddannelseselementer på bacheloruddannelsen i klinisk biomekanik, jf. § 34 i Uddannelsesbekendtgørelsen.

§ 5.2.3 Afgørelse om merit, herunder forhåndsmerit træffes af Studienævnet på grundlag af en individuel og faglig vurdering.

§ 5.2.4 Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et andet universitet eller anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, kan ansøge hjemuniversitetet om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer, jf. Uddannelsesbekendtgørelsens § 35, stk. 1.

[...]

§ 5.2.7 Efter forslag fra den studerende kan universitetet i de tilfælde, hvor de forhåndsmeriterede uddannelseselementer f.eks. ikke udbydes af værtsinstitutionen, eller der ikke er plads på holdet, eller elementerne ikke svarer til niveauet (bachelor) eller andre forhold, foretage ændringer i godkendelsen af forhåndsmerit efter stk. 1. Den studerende har ansvaret for og initiativpligten til at sammensætte forslag til studieplan. Universitetet yder faglig støtte, hvis den studerende efterspørger dette, jf. Uddannelsesbekendtgørelsens § 35, stk. 4.

§ 5.2.8 Det anbefales at planlægge eventuelle udlandsophold på bacheloruddannelsens 6. semester, der består af et Bachelorprojekt på 10 ECTS.

Psykologi (bachelor)

29. Merit

Studienævnet kan efter ansøgning godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer på bacheloruddannelsen i psykologi.

Afgørelser træffes på grundlag af en faglig vurdering. I henhold til studienævnsbeslutning af 1. september 2011 gives der ikke merit for modul PSY B01.

Psykologi (kandidat)

§ 5.1 Projektorienterede forløb/praktik

Projektorienterede forløb udgøres på kandidatuddannelsen i psykologi af praktikken. Praktik indgår i kandidatuddannelsen med 35 ECTS og er placeret på uddannelsens 3. - 6. kvartal, jf. modulbeskrivelsen i § 4.4. modul K04 og § 4.5. modul K05.

§ 5.2 Merit og internationalisering

Beståede uddannelseselementer fra samme uddannelse på samme niveau i Danmark træder i stedet for uddannelseselementer på denne uddannelse, jf. § 27 i Uddannelsesbekendtgørelsen. Relevante beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau kan træde i stedet for uddannelseselementer på kandidatuddannelsen i psykologi.

Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse

§ 5.2 Merit/forhåndsmerit og internationalisering

Studienævnet kan efter ansøgning fra den studerende godkende, at relevante beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer på Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse. Afgørelser træffes af studienævnet for Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse på grundlag af en individuel og faglig vurdering.

§ 5.2.3 Valgfrie moduler kan, udover de valgfrie moduler som Den Sundhedsfaglige

Kandidatuddannelse evt. tilbyder, gennemføres på andre kandidatuddannelser enten på Syddansk Universitet, andre danske universiteter eller et udenlandsk universitet.

§ 5.2.7 Det anbefales at planlægge eventuelle udlandsophold på kandidatuddannelsens 3. semester.

3.1.5. Det Tekniske Fakultet

Diplomingeniøruddannelsen

§5 Ingeniørpraktik

5.2 Ingeniørpraktikken afvikles i en offentlig eller privat virksomhed i Danmark eller i udlandet. Virksomheden skal kunne tilbyde arbejdsopgaver med et indhold, der er relevant for den pågældende studerendes uddannelse. Under praktikopholdet følger den studerende virksomhedens normale arbejdstider og andre regler og bestemmelser, der gælder for virksomhedens ansatte.

§29 Meritoverførsel/fritagelse

29.1 Studienævnet kan efter faglig vurdering bevilge meritoverførsel for fag gennemført ved en anden videregående uddannelse i Danmark eller i udlandet

Bachelor i teknisk videnskab (Energiteknologi)

Udlandsophold

Det er muligt at afvikle 5. semester på et udenlandsk universitet, forudsat at kurserne godkendes i Studienævnet

Diplomingeniør i Interaction Design

Exchange possibilities

The faculty recommends and supports, that students go for one semester exchange at another university. On the Interaction design bachelor programme the 5th semester can be used for this purpose. The Experts in Teams module (MC-EXS – 15 ECTS) and the elective courses (10 ECTS) can be exchanged to elective courses at our partner universities – preferable including some project work. The remaining course (FOS5ID) can be exchanged with a relevant course with a majority of the same topics. The exchange programme must be approved by the faculty study board.

3.2 Internationalisation at Home

3.2.1. Det Humanistiske Fakultet

The Cand. negot. Programme in Arabic, English, Spanish and German

§ 44. Human Rights and Culture

“The students acquire knowledge of:

- the main international human rights instrument and institutions with a focus on UN and European versions*
- the historical background and development of the modern international human rights system*
- central debates and controversies surrounding the status, interpretation and universality of human rights with a special focus on the role of human rights in different cultural contexts, including religious, political and ethical*
- the relationship between the human rights and business”*

Bacheloruddannelsen i Amerikanske studier

§ 15. Undervisnings- og eksamenssprog

Undervisnings- og eksamenssproget er engelsk med mindre andet er nævnt i eksamensbestemmelserne for den enkelte disciplin.

Cand.merc.int (Flensborg/Sønderborg)

§ 16. Fjernundervisning

Fjernundervisning er undervisning via elektronisk opkobling. Den studerende arbejder selvstændigt med udleveret undervisningsmateriale og kommunikerer med underviser og medstuderende via et PC-baseret konferencesystem. I undervisningsforløbet indgår desuden et antal samværsdage med forelæsninger og holdundervisning. Studienævnet kan beslutte, at et eller flere fag udbydes helt eller delvis som fjernundervisning.

Litteraturvidenskab

§ 18. Udlandsophold og indplacering af studerende fra andet universitet

Studienævnet finder et studieophold af afgørende betydning for kvaliteten af de studerendes generelle studie- og karriereforløb. Udlandsopholdet i udlandet skal fortrinsvis ligge i 4. eller 5. semester. Studieplan på 30 ECTS skal forhåndsgodkendes af studienævnet. Udlandsopholdet kan ligeledes placeres på 3. semester på kandidatuddannelsen. Studerende med beslægtede uddannelser eller dele af beslægtede uddannelser, der på ordinær vis er bestået i Danmark eller udlandet, skal ved ønske om indplacering på Litteraturvidenskab på SDU ansøge studienævnet om indplacering (merit). Ved indplacering foretages en faglig vurdering, hvor der tillige tages højde for niveau og ECTS.

3.2.2. Det Naturvidenskabelige Fakultet

Generel studieordning for bachelor- og kandidatuddannelser

§ 8 Internationalisering

På bacheloruddannelsen tilstræbes det, at al undervisning foregår på dansk. Der lægges imidlertid vægt på, at alle fag også anvender engelsksproget litteratur, så den grundlæggende fagterminologi også indlæres på engelsk.

stk. 2 *På kandidatuddannelsen vil undervisningen foregå på både dansk og engelsk, ligesom der i udstrakt grad anvendes engelsksproget litteratur.*

stk. 3 *Alle kandidatkurser afvikles på engelsk, hvis der er mindst én international studerende, der følger kurset.*

stk. 5 *Den studerende kan vælge, at bachelorprojektet skrives og bedømmes på engelsk.*

stk. 6 *Den studerende kan vælge, at specialerapporten skrives og bedømmes på engelsk.*

3.2.3. Det Tekniske Fakultet

Studieordning for de teknisk-videnskabelige bacheloruddannelser

Indhold og kompetencer

Uddannelserne skal modne de studerende til at kunne løse opgaver i en international kontekst. De studerende færdes gennem hele studiet i et miljø med internationale undervisere og forskere, internationale medstuderende og i løbet af studiet vil de studerende også skulle indgå i projektgrupper på tværs af sproglige og kulturelle forskelle. Rammerne for uddannelserne er tilrettelagt, så det giver gode muligheder for udlandsophold ligesom der vil være krav til de studerende om at gennemføre undervisningsforløb på engelsk.

4. EKSEMPLER FRA HJEMMESIDEN

Nedenstående eksempler er ikke skrevet i studieordningerne, men findes i stedet på uddannelsernes hjemmeside, hvor det beskrives, hvordan international mobilitet og Internationalisation at Home kan opnås. Eksemplerne kan bruges som ideer til alternative metoder til at integrere internationalisering i uddannelserne og dermed skrive internationalisering ind i studieordningerne.

4.1 Mobilitetsvindue

4.1.1. Det Humanistiske Fakultet

Religionsstudier

Udlandsrejser: Verden som dit auditorium

Religionsstudier har flere studieture til de steder i verden, som vi studerer i undervisningen, fx det multireligiøse Istanbul, det ortodokse Moskva eller religionsformerne i Benares. Studieturene indgår i vores undervisning i valgfag¹.

Filosofistudier

Ophold i udlandet

Syddansk Universitet lægger vægt på, at mange af de studerende i løbet af studiet tager studieophold i udlandet. Det giver indsigt i andre akademiske traditioner, og du får nye impulser og indfaldsvinkler til dit fag. Du kan først tage på udlandsophold efter de to første år på grundfaget, hvor du erhverver det nødvendige faglige fundament. Fra filosofistudiet har flere studerende fulgt studieforløb på universiteter i blandt andet England, Tyskland, Frankrig og Italien. Udlandsophold er populære, og det er en god idé allerede tidligt i dit studium at forberede dig målrettet. Det kan du få hjælp til på Det Internationale Kontor.²

Negot. - engelsk, spansk eller tysk

Optimer din uddannelse med et ophold i udlandet

Næsten alle negot-studerende er på enten et studieophold eller et praktikophold i udlandet – eller begge dele – under deres uddannelse. Naturligvis er det frivilligt, om du også gerne vil til udlandet. Men vi opfordrer til det, da viden er international og grænseløs, og desuden vægter arbejdsgiverne arbejde og studier i udlandet som en mere og mere vigtig kvalifikation.³

¹ Kilde: http://www.sdu.dk/Uddannelse/Bachelor/religion/Mere_om_studiet

² Kilde: http://www.sdu.dk/Uddannelse/Bachelor/Filosofi/Mere_om_studiet

³ Kilde: http://www.sdu.dk/uddannelse/bachelor/negot+classic/mere_om_studiet/studie-+og+praktikophold

4.1.2. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Journalistik

Praktik

På 5. og 6. semester kommer du i praktik på redaktioner både i ind- og udland. Efter dette år slutter du din bacheloruddannelse med et kort undervisningsforløb og en bachelor-opgave.⁴

Cand.merc.

På de fleste profiler er der mulighed for studieophold i en virksomhed og på alle profiler er det muligt at tage på studieophold i udlandet på 3. semester.⁵

4.1.3. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Medicin (Bachelor)

Den bedste mulighed for at komme til udlandet, som studerende på bachelorstudiet i medicin, er at tage et præklinisk ophold på modul B11, 6. semester. Det er dog ikke nødvendigt at afvikle opholdet på dette tidspunkt. Faktisk kan du tage præklinisk allerede efter 1. semester og evt. kan du afvikle det i en sommerferie. Det prækliniske ophold kan tilrettelægges igennem et af universitetets udvekslingsaftaler eller som et selvarrangeret udlandsophold.

Rejs ud i Verden

Som medicinstuderende har du rig mulighed for at rejse til udlandet i forbindelse med dit studium. Universitetet indgår i et netværk med andre universiteter i Europa. Her udveksles studerende på tværs af landegrænser med støtte fra EU. Et studieophold af 1-5 måneders varighed er det typiske. Opholdet kan være et rent klinikophold, eller du kan følge undervisningen på det pågældende universitet

Medicin (Kandidat)

Den bedste mulighed for at komme til udlandet som studerende på kandidatstudiet i medicin, er på 9. semester hvor det er muligt at følge K8 og K9 på flere nordiske universiteter blandt andet Bergen og Tromsø. Derudover er det muligt at tage det elektive klinikophold på 8. eller 10. semester på et universitetshospital i udlandet.

Folkesundhedsvidenskab (Bachelor)

På bacheloruddannelsens 4. semester er der indlagt plads til at tage valgfag og praktikophold (Maksimalt 30 ECTS, dog kan praktik højst udgøre 15 ECTS). Du har som studerende mulighed for at tage til udlandet på sidste del af dette semester eller hele 4. semester. Det er vigtigt at du er

⁴ Kilde: http://www.sdu.dk/Uddannelse/Bachelor/Journalistik/Copy+of+Uddannelsens_opbygning

⁵ Kilde: http://www.sdu.dk/uddannelse/kandidat/cand,-d-,merc/uddannelsens_opbygning

opmærksom på at et ophold i udlandet kun kan ske ved forudgående godkendelse af Studienævn for Folkesundhedsvidenskab.

Vælges et praktikophold i udlandet skal dette ske i henhold til retningslinjerne for meritgivende praktik, som kan findes her. Tager du fag i udlandet, skal du sørge for, at fagene ikke forsinket dig i dit studieforløb, og at de ikke overlapper med de øvrige fag du skal tage på SDU.

Farmaceut (Kandidat)

På kandidatuddannelsens andet studieår er der indlagt 6 måneder til at skrive speciale, hvilket er et godt tidspunkt at søge til udlandet på. For at skrive dit speciale i udlandet skal du være tilknyttet en hovedvejleder på Syddansk Universitet og samtidig have en medvejleder der hvor du skriver dit speciale. Udover denne mulighed har du i løbet af din kandidat mulighed for at læse fag på et udenlandsk universitet som kan erstatte nogle af de obligatoriske eller valgfrie fag på kandidaten i Farmaci. Dette kan kun ske under forudsætning af en forhåndsgodkendelse og meritgodkendelse af studienævnet på Farmaci – se mere information her. Du skal samtidig sørge for, at dit udlandsophold ikke forsinket dig i dit studieforløb.

Klinisk Biomekanik (Bachelor)

Den bedste mulighed for at komme til udlandet som studerende på bachelorstudiet i klinisk biomekanik, er at tage det valgfrie klinikophold på 6. semester på en klinik i udlandet. Desværre kan det være svært at finde plads til et udlandsophold i studietiden på grund af uddannelsens opbygning og mange obligatoriske fag. Hvis du vil tage det valgfrie klinikophold i udlandet, skal det ligge på et tidspunkt hvor det ikke forstyrrer din deltagelse i anden undervisning. En anden mulighed i forhold til et udlandsophold er at skrive din bacheloropgave på et udenlandsk universitet. Kontakt Cornelius Myburgh og hør mere om denne mulighed.

Den Sundhedsfaglige kandidatuddannelse

På anden del af 3. semester (modul 6) er det muligt at tage et praktik- eller studieophold i udlandet. Det er et 8 ugers forløb, svarende til 15 ECTS point⁶.

4.1.4. Det Tekniske Fakultet

Diplomingeniør uddannelsen

Praktik og afgangsprøve

På 6. semester er du i et halvt års ingeniørpraktik i en dansk eller udenlandsk virksomhed. Her arbejder du side om side med uddannede ingeniører og løser opgaver selvstændigt eller i samarbejde med dem. Du får mulighed for at prøve teorierne af i praksis og få en forsmag på karrieren i erhvervslivet. På det afsluttende semester udarbejder du et afgangsprøve - ofte i samarbejde med en virksomhed.

⁶ Kilde: http://www.sdu.dk/Om_SDU/Fakulteterne/Sundhedsvidenskab/Studerende/Udlandsophold (Det er samme kilde til alle eksemplerne fra Sundhedsvidenskabeligt Fakultet).

Ophold i udlandet

Undervejs i studiet har du også mulighed for at tage et praktikophold eller læse et semester i udlandet. Det giver dig mulighed for at udbygge din faglighed, styrke dine sprogkundskaber og få et internationalt netværk samtidig med, at du får kendskab til fremmede kulturer.⁷

4.2 Internationalisation at Home

4.2.1. Det Naturvidenskabelige Fakultet

Medicinalkemi (kandidat)

Internationalisering:

På kandidatuddannelsen i Medicinalkemi supplerer du din bacheloruddannelse med en række kemiske fag, eksempelvis spektroskopi og molekylmodellering, fag i medicinalkemi og biologisk kemi, samt en række valgfag, som giver dig ekspertise inden for udvikling af nye lægemidler.

På studiets andet semester har du mulighed for at studere et halvt år på et udenlandsk universitet eller lave et projekt i en dansk eller udenlandsk erhvervsvirksomhed.

Under specialet, som du skriver på kandidatuddannelsens andet år, får du mulighed for at bidrage til at udvikle ny viden og måske udvikle nye medicinalstoffer. Som udgangspunkt vil én eller flere af instituttets forskere vejlede dig under specialet. Men du har også mulighed for at lave specialet i samarbejde med forskere udefra.⁸

4.2.2. Det Tekniske Fakultet

Experts in Teams

Kurset er struktureret, så de studerende bliver ansat i en fiktiv virksomhed, som står over for udfordringer enten med manglende profit eller inden for produktudvikling. I samarbejde med 6-8 studerende fra andre uddannelser og exchange-studerende udarbejdes en ny (løsning) forretningside inden for emnet. Alle fiktive virksomheder har i forskellige varianter kontakt og samarbejde med virkelige virksomheder.⁹

⁷ Kilde: http://www.sdu.dk/Uddannelse/Diplomingeniøer/Bygningsteknik/Mere_om_studiet

⁸ Kilde: http://www.sdu.dk/Uddannelse/Kandidat/Medicinalkemi/Mere_om_studiet

⁹ Kilde: http://www.sdu.dk/om_sdu/fakulteterne/teknik/samarbejde/expertsinteam